

Svetový deň pôdy oslavujeme spoločne výzvou k obnove pôdy Slovenska

Svetový deň pôdy (SDP) sa koná každoročne 5. decembra pre upozornenie na dôležitosť zdravia pôdy a pre podporu trvalo udržateľného hospodárenia s pôdou. Tento deň navrhla ako oslavu pôdy Medzinárodná únia pôdnych vied (IUSS) v roku 2002. Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) ho podporila prostredníctvom Globálneho partnerstva pre pôdu pod vedením Thajského kráľovstva a požiadala o jeho oficiálne prijatie. V decembri 2013 bol na 68. valnom zhromaždení OSN ustanovený **5. december 2014 ako prvý oficiálny Svetový deň pôdy**.

5. december 2021 venuje FAO **Zastaveniu zasoľovania pôdy a zvýšeniu úrodnosti pôdy**. Tento deň je zároveň vhodnou príležitosťou pripomenúť si, že neprešiel ani mesiac od zverejnenia **Európskej stratégie pre pôdu do roku 2030**, v ktorej sa okrem iného píše:

- 13 členských štátov EÚ - medzi nimi aj **Slovensko** - sa vyhlásilo za **dotknuté strany podľa Dohovoru OSN o boji proti dezertifikácii v krajinách postihnutých vážnym suchom (UNCCD)**. Samotná EÚ je jeho zmluvnou stranou od roku 1998. Slovenská republika pristúpila k dohovoru 7. januára 2002.
- Degradácia pôdy je globálny problém, často spôsobený kombináciou faktorov ako **zlé hospodárenie s pôdou, neudržateľné poľnohospodárske postupy**, znečistenie a odlesňovanie.
- Degradácia pôdy môže zhoršiť dôsledky prírodných katastrof a prispieva k sociálnym problémom, ako je migrácia.
- Opatrenia na riešenie degradácie pôdy a dezertifikácie zároveň spolupôsobia aj pri riešení ďalších kľúčových environmentálnych problémov, akými sú znečistenie a nedostatok vody, strata biodiverzity, zmena klímy, ale aj zabezpečenie potravinovej bezpečnosti.
- Pôda je v skutočnosti mimoriadne zložitá, dynamická a živá. Je hostiteľkou **25 % svetovej biodiverzity**, zadržiava približne **dvojnásobné množstvo uhlíka ako atmosféra**, a **trojnásobné množstvo uhlíka ako vegetácia**. Približne 95 % našich potravín sa priamo alebo nepriamo vyrába z našej pôdy.
- **Biodiverzita pôdy výrazne prispieva k ľudskému zdraviu. Deti, ktoré sa často hrajú na zdravých lesných pôdach, majú silnejší imunitný systém.** Od objavenia penicilínu z pôdnej huby zachránili antibiotiká produkované pôdnymi mikroorganizmami milióny životov. Z pôdnych húb bolo vyvinutých niekoľko liekov na zníženie cholesterolu.

Občianske združenia Geoderma a PedaVita otvárajú k Svetovému dňu pôdy **výzvu pripojiť sa k iniciatíve obnovy pôdy Slovenska, podporiť ju môže každý** tu.

„Nič dôležitejšie ako pôda by sme nemali riešiť. Pôda je tu a poskytuje nám to, čo potrebujeme. Ale iba vtedy, ak je zdravá. A aké sú funkcie pôdy? Zadržiava vlahu. Zadržiava a distribuuje živiny. Poskytuje priestor mikroorganizmom, hmyzu, rastlinám i zvieratám. Všetky ekosystémy sú previazané a žijú skrze seba a ďalší iný. Preto tému obnovy úrodnosti pôdy vnímame ako mimoriadne závažnú.“

Konopné družstvo

 Živá Záhrada a PedaVita

KONTAKTY PRE MÉDIÁ

Družstvo Agrokruh, Ján Šlinský, +421 918 655 564, agrokruh@gmail.com

JRK, Bratislava, Martina Gaislová, +421 911 745607, martina.gaislova@menejodpadu.sk

Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum, Lužianky, Bratislava

- Pavol Bezák, +421 905 07 59 36, pavol.bezak@nppc.sk
- Beáta Houšková, +421 2 48 206 907, beata.houskova@nppc.sk

Timotej Szabo, projekt "nesur.org ", Nesvady, +421 917 966 295, info@nesur.org

PD Krakovany-Stráže, Krakovany, Robert Dohál, +421 908 536 002, krakovany@nextra.sk

PedaVita OZ, Živá záhrada Leopoldov, Lucia Baľáková, +421 917 454497, zivazahradaSK@gmail.com

Ukážková prírodná záhrada Zuzany Pastorkovej, Dlhá nad Váhom, zuzipas@gmail.com

LINKY

- **Výzva podporiť iniciatívu obnovy pôdy Slovenska** <https://forms.gle/K2EXCRgsMKeYx9iy8>
- **Európska stratégia pre pôdu do roku 2030**, v angličtine https://ec.europa.eu/environment/strategy/soil-strategy_en

DEGRADÁCIA PÔDY NA SLOVENSKU

Foto: Robert Dohál

